

Warszawa, dnia 19 grudnia 2016 r.

MINISTERSTWO
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Stanisław Szwed
Sekretarz Stanu

DRP-II.40411.69.2016.AR

W odpowiedzi na petycję w sprawie organizacji staży dla bezrobotnych, która wpłynęła do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w dniu 18.10.2016 r. uprzejmie wyjaśniam.

Przedmiotem Pańskiej petycji jest żądanie dokonania zmian w ustawie o promocji zatrudnienia (...) oraz rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 sierpnia 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu przez bezrobotnych (Dz. U. Nr 143, poz. 1160). Zmiany miałyby objąć:

1. podwyższenie wysokości stypendium stażowego do 150% zasiłku,
2. wprowadzenie obowiązku zatrudnienia osoby bezrobotnej po stażu na okres wynoszący co najmniej połowę okresu trwania stażu,
3. uniemożliwienie ponownego odbywania stażu przez daną osobę bezrobotną u tego samego organizatora,
4. limitowanie ilości osób bezrobotnych odbywających staż u jednego organizatora w wymiarze dynamicznym, a nie statycznym, tj. w zależności od wywiązania się z obowiązku dalszego zatrudnienia stażysty.

Ad. 1. Wyższe stypendium stażowe. Staż organizowany przez urzędy pracy dla osób bezrobotnych jest instrumentem rynku pracy służącym aktywizacji zawodowej tych osób i nie powinien być utożsamiany z zatrudnieniem np. na okres próbny. Celem stażu jest nauka poprzez pracę, tj. nabywanie przez bezrobotnego nowych umiejętności praktycznych lub doskonalenie umiejętności (nabywanie wprawy/ biegłości w wykonywaniu zadań). Bezrobotny otrzymuje stypendium w wysokości 120% zasiłku dla bezrobotnych. Wysokość tego stypendium jest powiązana z kwotą zasiłku dla bezrobotnych i ze względu na ograniczone możliwości Funduszu Pracy nie jest obecnie możliwe zwiększenie tej kwoty.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej analizuje na bieżąco funkcjonowanie instrumentów służących aktywizacji bezrobotnych i planuje zmiany przepisów w tym zakresie. O ile sytuacja na rynku pracy i możliwości finansowe Funduszu Pracy na to pozwolą, to analizie poddana zostanie także wysokość świadczeń z tytułu bezrobocia, a w tym i stypendium stażowego.

Należy też wspomnieć, że istnieją inne formy pomocy ułatwiające bezrobotnym podjęcie pracy za wynagrodzeniem, którego wysokość wyznaczają przepisy Kodeksu pracy. Są to np. prace interwencyjne, jednorazowa refundacja składek na ubezpieczenie społeczne, a także dla osób do 30 r.ż. bon zatrudnieniowy, bon na zasiedlenie oraz refundacja pracodawcy części wynagrodzenia i składek na ubezpieczenie społeczne w przypadku zatrudnienia skierowanego młodego bezrobotnego, a w przypadku zatrudnienia skierowanych osób starszych, po 50 r.ż. – dofinansowanie ich wynagrodzenia.

Ad. 2. Obowiązek zatrudnienia po stażu. Zasady kierowania bezrobotnych do odbycia stażu u pracodawcy reguluje art. 53 ustawy o promocji zatrudnienia (...) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu przez bezrobotnych. Obecnie zarówno przepisy ustawy, jak i rozporządzenia wykonawczego nie nakładają na pracodawcę obowiązku zatrudnienia osoby bezrobotnej po odbyciu przez nią stażu. A zatem zobowiązanie do zatrudnienia bezrobotnego po zakończeniu stażu ma charakter dobrowolny, bowiem staż odbywa się na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej pomiędzy starostą a pracodawcą. Minimalne wymogi dla tej umowy zawarte zostały w § 5 ust. 1 rozporządzenia. Pozostałe zapisy umowy mogą być przez strony kształtowane swobodnie w granicach obowiązującego prawa.

Starostowie są jednak zobowiązani do racjonalnego wydatkowania środków Funduszu Pracy, w tym środków na realizację stażu. A zatem zobowiązani są do dbania o to, aby kierować bezrobotnych w pierwszym rzędzie do pracodawców, którzy zatrudniają stażystów po odbytym stażu lub takich, u których odbyty staż daje duże szanse na podjęcie zatrudnienia w innym miejscu. Ponadto nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia (...) z 27 maja 2014 r. wprowadziła powiązanie środków na nagrody dla powiatowych urzędów pracy z efektywnością działań na rzecz aktywizacji bezrobotnych. Stąd też pojawiła się dodatkowa motywacja do tego, aby oferowana bezrobotnym pomoc prowadziła do zatrudnienia.

Pomimo braku ustawowego obowiązku zatrudnienia stażysty efektywność zatrudnieniowa tego instrumentu, czyli odsetek osób podejmujących zatrudnienie w trakcie lub w ciągu 3 miesięcy od zakończenia stażu rośnie systematycznie od kilku lat. W roku 2011 było to 53%, by w roku 2015 osiągnąć 81%.

Ministerstwo analizuje wszystkie rozwiązania przewidziane ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i wstępnie rekomendowane jest wprowadzenie zmiany, która kierunkowo zbieżna jest z intencją Autora petycji, tj. powiązanie skierowania na staż do pracodawcy z obowiązkiem zatrudnienia absolwenta stażu. Niemniej, ostateczny kształt rozwiązań będzie znany po zakończeniu prac analitycznych.

Ad. 3. Postulat niekierowania na ponowny staż do tego samego organizatora. Obowiązujące przepisy rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków odbywania

stażu przez bezrobotnych przewidują już ograniczenia w ponownym odbywaniu stażu przez osoby bezrobotne u tego samego organizatora i na tym samym stanowisku pracy. Urząd pracy ostatecznie decyduje o zasadności odbycia stażu przez daną osobę i jeśli uzna ponowne skierowanie na staż do tego samego organizatora na inne stanowisko pracy za właściwe i korzystne dla bezrobotnego, a także racjonalne z punktu widzenia gospodarowania środkami publicznymi - to powinien mieć taką możliwość. Jednakże, w oparciu o wspomniane wcześniej analizy funkcjonowania rozwiązań ustawowych, rozważane jest wprowadzenie dodatkowych ograniczeń (np. w ilości lub częstotliwości odbywanych staży przez osobę bezrobotną).

Ad. 4. „Dynamiczne” limitowanie stażystów u organizatora, tj. zawieranie kolejnych umów o staż tylko u organizatorów, którzy zatrudnili wcześniej przyjętych stażystów. Przepisy rozporządzenia limitują już liczbę osób jednocześnie odbywających staż u jednego organizatora. U pracodawcy liczba stażystów nie może być większa niż liczba pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, a u organizatorów niebędących pracodawcami staż odbywać może jeden bezrobotny. Organizacja stażu oprócz korzyści dla pracodawcy łączy się też z obowiązkami, np. koniecznością wyznaczenia opiekuna stażysty, który nie może mieć pod swoją pieczęć więcej niż trzech stażystów. Ograniczenia te wprowadzono dla zapewnienia wysokiej jakości i bezpiecznych warunków odbywania stażu. Jak wcześniej wspomniano, rozwiązanie zobowiązujące organizatora do zatrudnienia po stażu (od czego miałyby zależeć kolejne umowy o staż) będzie rozważone przy nowelizacji ustawy.

Z poważaniem

Stanisław Suraj